

โรคอาหารเป็นพิษ ประจำเดือนสิงหาคม ปี 2561 (วันที่ 1 มกราคม -31 สิงหาคม 2561)

สถานการณ์โรคอาหารเป็นพิษประเทศไทย

พบผู้ป่วย 82,873 ราย อัตราป่วย 126.67 ต่อประชากรแสนคน (ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค.- 31 ส.ค.61) ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1: 1.59 ส่วนใหญ่พบในอายุ 15-24 ปี ร้อยละ 14.58 รองลงมา คือ อายุ 25-34 ปี ร้อยละ 12.17 และอายุ 45-54 ปี ร้อยละ 11.39 ตามลำดับ ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 168.87 ต่อประชากรแสนคน ภาคเหนือ 166.09 ต่อประชากรแสนคน ภาคกลาง 97.52 ต่อประชากรแสนคน และภาคใต้ 46.23 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ โดยจังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุดในประเทศ คือ จังหวัดลำพูน อัตราป่วย 323.21 ต่อประชากรแสนคน

สถานการณ์โรคอาหารเป็นพิษเขตสุขภาพที่ 9

พบผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษ 9,465 ราย อัตราป่วย 140.62 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1:1.69 พบมากที่สุดในวัยเด็ก คือ กลุ่มอายุ 0-4 ปี อัตราป่วย 324.76 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือกลุ่มอายุ 5-9 ปี อัตราป่วย 241.55 ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มอายุ 10-14 ปี อัตราป่วย 167.59 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 1

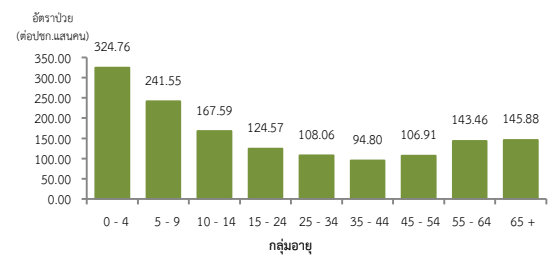
เมื่อพิจารณาการระบาดโดยเปรียบเทียบกับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (2556-2560) พบว่า ปี 2561 จำนวนผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษยังต่ำกว่าค่ามัธยฐาน ดังรูปที่ 2

จังหวัดที่มีอัตราป่วยโรคอาหารเป็นพิษสูงสุดคือ จังหวัดบุรีรัมย์ 205.53 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ จังหวัดสุรินทร์ 135.09 ต่อประชากรแสนคน จังหวัดนครราชสีมา 117.38 ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดชัยภูมิ 111.07 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1 ซึ่งเมื่อจำแนกอัตราป่วยโรคอาหารเป็นพิษในระดับอำเภอพบว่า อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ 813.16 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ อำเภอสมน จังหวัดสุรินทร์ 658.65 ต่อประชากรแสนคน และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 629.92 ต่อประชากรแสนคนตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

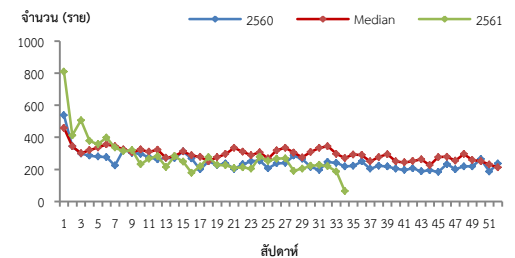
ข้อเสนอแนะ

ผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษส่วนใหญ่เป็นเด็กอยู่ในกลุ่มอายุ 0-4 ปี และ 5-9 ปี ดังนั้นจึงต้องมีการเฝ้าระวังการระบาดของโรคแบคทีเรียกลุ่มก้อนและควบคุมโรคอาหารเป็นพิษทั้งในศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียน ชุมชน และการจัดกิจกรรมที่มีการรวมตัวกันของคนหมู่มาก ดังนี้

1. เฝ้าระวังการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษแบบกลุ่มก้อนในศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียน ชุมชน และกิจกรรมที่มีการรวมตัวกันของคนหมู่มาก
2. เมื่อพบผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษตั้งแต่ 2 รายขึ้นไปในพื้นที่ จะต้องซักถามแหล่งที่มาของอาหารที่สงสัยและสอบสวนโรคเพื่อหาความสัมพันธ์ของแหล่งโรคว่าเกิดจากแหล่งโรคเดียวกันหรือไม่

รูปที่ 1 แผนภูมิแสดงจำนวนผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษจำแนกตามกลุ่มอายุ ปี 2561

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษจำแนกรายสัปดาห์เปรียบเทียบกับข้อมูลปี 2561 กับค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง (2556 - 2560) และปี 2560

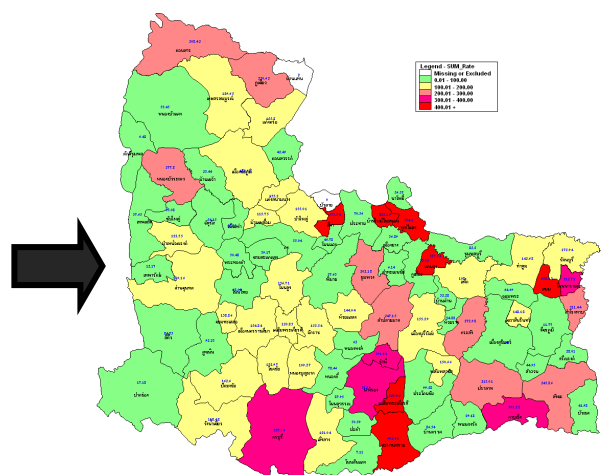
ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษ ปี 2561 และปี 2560 ช่วงเวลาเดียวกันแยกรายจังหวัด

จังหวัด	ปี 2561 (1 ม.ค.-31 ส.ค.61)		ปี 2560 (1 ม.ค.-31 ส.ค.60)		อัตราป่วย ปี 61/60 (เท่า)
	Pt. (ราย)	อัตราป่วย*	Pt. (ราย)	อัตราป่วย*	
บุรีรัมย์	3,251	205.53	1,575	102.16	2.01
สุรินทร์	1,880	135.09	1,416	102.94	1.31
นครราชสีมา	3,076	117.38	2,239	145.85	0.80
ชัยภูมิ	1,263	111.04	904	80.52	1.38

หมายเหตุ * อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

ตารางที่ 2 อัตราป่วยโรคอาหารเป็นพิษ สูงที่สุด 10 อันดับแรกในปี 2561 เขตสุขภาพที่ 9

อัตราป่วยสะสม 10 อันดับแรก ระหว่างวันที่ 1 ม.ค.-31 ส.ค. 2561				
ลำดับ	อำเภอ	จังหวัด	Pt.ราย	อัตราป่วย*
1	บ้านใหม่ไชยพจน์	บุรีรัมย์	220	813.16
2	สนม	สุรินทร์	294	658.65
3	เฉลิมพระเกียรติ	บุรีรัมย์	253	629.92
4	พุทไธสง	บุรีรัมย์	277	594.2
5	สีดา	นครราชสีมา	140	573.54
6	แคนดง	บุรีรัมย์	189	573.16
7	ละหานทราย	บุรีรัมย์	294	401.61
8	ชำนิ	บุรีรัมย์	137	391.91
9	ครบุรี	นครราชสีมา	313	327.16
10	นางรอง	บุรีรัมย์	353	312.9

รูปที่ 3 อัตราป่วยโรคอาหารเป็นพิษ ปี 2561 จำแนกรายอำเภอในเขตสุขภาพที่ 9